

FORRÁSOK

XXIII. évfolyam 9. szám, 2019. Szeptember

A Borszékert Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

XXIII. évfolyam 9. szám, 2019. Szeptember

ORVOSI LAKÁSOK ÉPÜLNEK
BORSZÉKEN

3.

JÁTÉK ÉS TANULÁS – JÁTSZVA
TANULÁS

4.

BORSZÉKI TURIZMUS: TELÍTETT
ÉS PÖRGŐS NYARUNK VOLT

7.

TANÉVKEZDÉS ÚJDONSÁGOKKAL

fotó: statiumeborsec.ro

A lego-matematika alternatív oktatási módszer bevezetését is jelenti az új tanév kezdete a borszéki Zimmethausen Iskolaközpontban. Több mint háromszáz diák és óvodás kezdte el az új oktatási évet, utóbbiak teljesen megújult épületbe térhetnek vissza napokon belül.

„Talán az egyetlen tanintézmény vagyunk a megyében, ahol idéntől meg tudjuk honosítani a lego matematika oktatási módszert. Nagy álmom válik ezzel valóra” – osztotta meg az örömhírt beszélgetésünk kezdetén Ferency József iskolaigazgató. A tanintézmény vezetője elmondta, a módszert már több országban alkalmazzák hatékonyan a matematika játékos oktatására. Hozzátette, test-

vérintézményükben, az edelényi (Magyarország-szerk.megj.) Szent Miklós Görögkatolikus Iskolában is volt alkalma ismerkedni a módszerrel, tapasztalni annak hatékonyságát. „Erről a módszerről annyit kell tudni, hogy aki megismeri ennek a működését, rögtön elkötelezett híve lesz. Eljött annak az ideje, hogy végre letegyük a krétát, és a gyerekeket a technológia segítségével vezessük be az életbe. Ezzel a módszerrel az iskolások tulajdonképpen játszva tanulnak és olyan számításokat végeznek, amelyeket krétával a táblán nehezen lehetne illusztrálni” – magyarázta az igazgató. Az oktatási módszer gyakorlatba ültetéséhez szükséges eszközöket megvásárolták,

ehhez a borszéki Romaqua nyújtott anyagi támogatást. Októberben pedig magyarországi küldöttség érkezik majd az iskolába, hogy segítsenek a módszer gyakorlatba ültetésében.

Teljesen megújult az óvoda

Mint arról korábban beszámoltunk, nyáron kezdődött el az iskolaközpont keretében működő Tündérváros óvoda teljes körű felújítása. A 45 millió forintos magyar állami támogatásból végzett munkát nem sikerült befejezni tanévkezdésre, emiatt az óvodai és napközis csoportok más épületekben kezdték el az oktatást. Az igazgató szerint jelentős beruházás volt ez, ezért tulajdonképpen senki nem ideges azért, mert két-három hetet más ingatlanokba kell vinni a gyerekeket. A kivitelezés során teljes belső felújítást végzett a kivitelező. Kicserélték a víz- és villanyhálózatot, valamint a fűtésrendszert. Teljesen megújultak a mosdók, az osztálytermek, étkezdé és a tanári is, ahol szükséges, ott padlócsere is történt. A térelválasztó ajtókat is kicserélték a munkálatok során, a bútort is viszont nem érintette a jelenlegi munkálat, hiszen az még nagyon jó állapotban van. A beruházás finanszírozását a magyar kormány által három évvel ezelőtt elindított Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében kapta meg a tanintézmény.

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

Az önkormányzat nélkül nehéz helyzetben lenne az iskola

„Épülhet bármi egy településen, az iskola és az óvoda mindenkor az első helyen kell legyen. Borszéken ebből a szempontból nincsen probléma, hiszen sikerül minden évben fejleszteni, újítani, a helyi önkormányzat hatványozottan partner ebben” – fogalmazott Ferenczy József. Az igazgató hangsúlyozta, a tanintézmény épületeinek fenntartása rendkívül költséges, az állam által biztosított fejkvóta még a fűtési költségek fedezésére sem lenne elég. „Szerencsére a polgármesteri hivatal jelentős anyagi áldozatot vállal minden évben ahhoz, hogy az oktatás minden szükséges feltétele meg

legyen teremve”.

Szintén az iskola és városháza közötti hatékony együttműködést emelte ki Mik József polgármester. Az előljáró szerint nevetségesen alacsony az a finanszírozás, amit a fejkvóta alapján biztosít az állam a borszéki iskolaközpontnak. „Az önkormányzat évente jelentős összeggel támogatja az iskolát, ami az állami finanszírozás dupláját is kiteszi. Fontos számunkra, hogy gördülékenyen és jó körülmények között zajljék az oktatás” – jelentette ki a városvezető. Az előljáró örömét fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy magyarországi finanszírozással sikerült teljesen újjávarázsolni a helyi óvoda épületét.

Rédai Botond

fotók: facebook.com/primariaborsce

TÁJÉKOZTATÓ A TANÁCSÜLÉSEKRŐL

Szeptember 17-én került sor az Önkormányzat soros ülésére, ahol a következő határozattervezetek kerültek napirendre, illetve elfogadásra:

A 64-es határozat jóváhagyta 406 köbméter fa kivágását és értékesítését nyilvános árverésen. A kikiáltási ár 160 lej/köbméter + ÁFA.

A 65-ös határozat jóváhagyta az Önkormányzat módosított működési szabályzatát.

A 66-os határozat elfogadta az egységes hulladék-gazdálkodás szabályzatát.

A 67-es határozat jóváhagyta a város költségvetésének módosítását. 83 ezer lej kaptunk, amit be kellett foglalni a kiadási cikkelyekbe.

A 68-as határozat elfogadta a Polgármesteri Hivatal tisztséglistáját. Vannak betöltetlen állások a közbeszerzésnél, a helyi adó- és illeték osztályon, a betegápolásnál, illetve egy

takarítónői poszt és egy utcaseprői állás.

A 69-es határozat jóváhagyott tízezer lej a római-katolikus egyháznak tűzifa beszerzésre.

A 70-es határozat jóváhagyta az egyházkórus dunaföldvári utazását, hogy részt vegyen a szüreti fesztiválon.

Szeptember 24-én egy röpgyűlés keretében a testület elfogadta a 71-es határozattal a Városfejlesztési cég alkalmazottainak újjavadmazását.

A 72-es határozat kinevezte október elsejei hatállyal Jenei Hajnalkát a cég adminisztrátorának. Mint már jeleztük előző lapszámunkban, Lăbonț Rodica nyugdíjazásával megüresedett az állás. 4 jelentkező volt a meghirdetett állásra, és az állás interjún a fent említett Jenei Hajnalka érte el a legmagasabb pontszámot. Ugyanazon határozat elfogadta a módosított alapító okiratot.

Farkas Aladár

ORVOSI LAKÁSOK ÉPÜLNEK BORSZÉKEN

fotó: statiumeborsec.ro

Két orvosi lakást magába foglaló ingatlan építésének alapkövét rakták le 2019. szeptember 12 csütörtök este Borszéken. A Kárpátok utcában található telken 331 négyzetméter felületű épületegyüttes kialakítása a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság által a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával, illetve a marosvásárhelyi Studium – Prospero Alapítvány közbenjárásával valósul meg mintegy 800 ezer lejből.

Borszéket az egészségügyi ellátás terén is szeretnék jelentősen fejleszteni – fogalmazott köszöntő beszédében Mik József polgármester. A fürdőtelepülés vezetője a beruházás létrejöttének körülményeit is ecsetelte néhány mondatban, majd kifejtette, az építkezés nem jöhetne létre a marosvásárhelyi alapítvány illetve Magyarország Kormányának támogatása nélkül. A városvezető kiemelte, az utóbbi időszakban több beruházás is elkezdődött annak érdekében, hogy minél jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülhessenek a helybeliek illetve a településre látogató turisták.

„Reméljük ezzel a beruházással is hozzájárulunk ahhoz, hogy ennek a magyar végvárnak az egészségügyét meg tudjuk erősíteni” – ez már Potápi Árpád János részéről hangzott el az ünnepség során. Magyarország kormányának nemzetpolitikaért felelős államtitkára szerint az orvosi lakások építése fontos egyrészt a kapuit hamarosan megnyitó balneológiai központ miatt, ugyanakkor más szakorvosok és házi orvosok számára is vonzó lehet a majdan felajánlható lakhatási lehetőség. A politikus reményét fejezte ki, hogy az alapítvánnyal közösen folytatni tudják az Erdélyben elkezdett beruházások sorozatát.

Bende Sándor az RMDSZ képviselője szerint létezik egy olyan kormány, amely felismerte, hogy a külhoni magyarság segítségére szorul. Ez a kormány segíteni is tud abban, hogy fiataljaink az itthon maradás mellett döntsenek. A képviselő méltatta a borszéki városvezetés azon törekvését, hogy a települést újra kiemelt turisztikai célponttá tegye, hangsúlyozva, az utóbbi évtized fejlesztései ezt az igyekezetet támasztják alá.

„A megmaradás hálózatát építjük körül-köre, egész

Erdélyben” – jelentette ki Vass Levente. A Studium Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke a magyar kormány támogatásáért is köszönetet mondott. Majd érdekességgéppel elmondta, az ünnepségen szimbolikusan felhasznált hat kis kockakő Marosvásárhelyről származik. Az általa vezetett alapítvány egyik hagyománya, hogy ezekre ráírják az építkezést támogató intézmények nevét és ezeket a köveket majd be is építik az ingatlan egy jól látható részébe. „Több száz ilyen kövünk van még raktáron...” – fogalmazott az ügyvezető.

Az ünnepség záróakkordjaként Márton József borszéki római katolikus plébános mondott áldást a munkálatok kezdetére.

Jövőre talán már el is készülhet

Az építkezési engedélyt már korábban kiadtuk, amennyiben az időjárás is megengedi, ősszel legalább az alap elkészülhet – részletezte a beruházással kapcsolatban Mik József polgármester. Mint fogalmazott, rendkívül fontos lépés ez a fürdőtelepülés számára, és része annak a folyamatnak, melynek révén az egészségügyi ellátás fejlesztését célozza a városvezetés. Az előljáró kifejtette, a kétszintes ingatlan két orvosi lakásnak ad majd helyet, és a remények szerint a hamarosan kapuit megnyitó új kezelőbázison dolgozó szakembereknek nyújthat majd lakhatási lehetőséget.

A több mint 800 ezer lej értékű ingatlan alapterülete 285,3 négyzetméter lesz, teljes felülete pedig 331,2 négyzetméter. Egy kétszobás, illetve egy háromszobás lakás kap majd helyet az épületben. Előbbi 97,6 négyzetméteres, utóbbi pedig 116,2 négyzetméteres lakófelülettel rendelkezik majd. Az épületnek saját hőközpontja is lesz.

A Studium – Prospero Alapítvány két évtizedes tevékenysége alatt eddig Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Szatmárnémetiben, Krasznán, Gyergyószentmiklóson és Csíkszeredában történt hasonló otthonteremtő beruházás.

Szerző: Rédei Botond

fotó: facebook.com/primariaborsec

JÁTÉK ÉS TANULÁS – JÁTSZVA TANULÁS

Beszélgetés Móga Renáta tanárnővel. Hogyan tanulnak egy dániai iskolában?

1. Tudomásom szerint szeptemberben tanulmányi úton voltál Dániában. Mi a története ennek a látogatásnak?

A történet ott kezdődik, hogy iskolánk kapcsolatban áll az edelényi Szent Miklós Görögkatolikus Iskolával. Ennek a kapcsolatnak múltja van, hiszen már két tanéve iskolánk diákjai részt vesznek az edelényi földrajzi héten, az előző tanévben pedig ottani pedagógusok látogattak el hozzánk, mutatták be a LEGO oktatási csomag lehetőségeit. Ezen tapasztalatok mélyítését szolgálta az a szeptember 19-24. tanulmányi út is, melynek célja a LEGO szemléletmód megismerése volt a Dániában található billundi ISB iskola (International School of Billund), Lego House valamint LegoLand által.

2. Ki vett részt ezen az úton?

Kilencen voltunk: három edelényi tanítónő, az iskola lelkesze és gazdasági iroda vezetője, egy székelyhídi tanítónő, illetve városunk háromfős küldöttsége – Mik József polgármester,

fotó: Hauzmanné Czipa Márta

Ferency József iskolaigazgató és jómagam. A tanulmányi út ötletgazdája Barta József, edelényi igazgató, aki elkötelezett híve a LEGO oktatási módszernek.

(folytatás az 5. oldalon)

DUNAFÖLDVÁRI TESTVÉRTELEPÜLÉSI TALÁLKOZÓ

Dunaföldvár ünnepelt, és vele együtt mi is. A várossá nyilvánítás 30. évfordulóját, a 20. Földvár nevű települések találkozóját és egyben szüreti fesztivált tartottak. Erre a rendezvénysorozatra kapott meghívást Borszék Önkormányzata, valamint a borszéki Egyházkórus. A 25 fős egyházkórus már péntek délután színpadra lépett, egy gazdag repertoárral, amelyben szerepeltek egyházi és világi számok. A Balázs Tibor karnagy vezette kórus szereplését a közönség vastapssal jutalmazta. Hat kórus előadásában gyönyörködhettünk: Balatonföldvár, Dunaföldvárról három kórus: nőikar, kamarakórus és kicsinyek kórusa, Tiszaföldvár és Borszék.

Szombaton a Vár Fafaragó Galériájában egy képzőművészeti kiállítást láttunk. A képek, szobrok, installációk a földváriak munkáiból lettek összeválogatva. Szemet gyönyörködtető alkotások, amatőrök és profik keze munkája. Részt vettünk a településvezetők találkozóján, ahol bekapcsolódtunk „Az Európa jövője a mi jövőnk” című kerekasztal beszélgetésbe. Ismertettük az Európai Unió által nyert pályázatokat, amelyek révén Borszék szebb és gazdagabb lett. Kifejtette véleményét az olasz testvértelepülés képviselője, Sergio Caravaglia középiskolai tanár, Fehér László a Vajdasági Magyar Szervezet bácsföldvári (Szerbia) vezetője, Borszák álláspontját jómagam képviseltem, a házi-gazdák előadója a Múzeum régész asszonya volt. A kerekasztal megbeszélést Horváth Zsolt polgármester vezette. Ezt követte a szüreti felvonulás, ami szintén lenyűgöző volt. Őrizve a néphagyományokat, gyalogosan, a Pentele Band fúvószenekar vezetésével felvonuló LÖFAN Mazsorettcsoport vonult és közben zsonglőrök ügyességével forgatták, dobálták botjaikat. Velük vonult lóháton és szekereken a népviseletbe öltözött sereg. Meg-

megálltak és ropták a táncot, a nézők nagy örömeire. Este, pedig Geszti koncertet láthattunk, hallhattunk.

Vasárnap a főzőverseny napja volt. Finomabbnál-finomabb ételek készültek, amit jó bor vagy must mellett lehetett megkóstolni. Az Egyházkórus részt vett a vasárnapi szentmisén, ahol szintén énekeltek, és ami nagyon fontos, barátságot kötöttek a helyi egyházzal, akiket meghívtak egy borszéki kirándulásra. A rendezvényszínpadon nóta és operett gála részesei voltunk, este pedig Fenyő Miklós koncerttel zártuk a napot.

Voltak választható programok, amelyekbe be lehetett kapcsolódni. Mindenki megtalálta a számára fontos programot. Találkoztunk régi ismerősökkel, barátokkal, akikkel kellemesen elbeszélgettünk. Értékes és hasznos tapasztalatcseré volt mindannyiunk számára. Köszönet a szervezőknek, a Polgármesteri Hivatalnak, személyesen Horváth Zsolt polgármester úrnak.

Farkas Aladár

fotó: facebook/Dunaföldvári Szüreti Fesztivál

(folytatás a 4. oldalról)

fotó: Mőga Renáta

Nagyon fontosnak tartja, hogy minél több pedagógus megismerkedhessen ezen eszköztár adta lehetőségekkel és alkalmazza is azt. Ezért döntött úgy, hogy támogatja a csoport utazási és szállásköltségét, így segítve a tanulmányi út résztvevőit.

3. Mesélj az ott tapasztaltakról, légy szíves! Mit is jelent konkrétan a LEGO a szemlélet?

A LEGO termékek, gondolom mindenki számára ismertek: műanyag építőkockák, melyekkel ma már tényleg bármit létre lehet hozni: épületet, állatot, mozgó- programozható robotokat. Mind ennek a dániai Billund a szülővárosa, ahol 1932-ben Ole Kirk Christiansen asztalosmester kifejlesztette és piacra dobta azokat a műanyagból készült, többnyire négyszögletes építőelemeket, melyek tetején körök emelkedtek ki, aljuk pedig lyukas volt. Ezzel az eljárással az egészen kicsi gyermekek is könnyen össze tudták őket nyomni, épp annyira, hogy ne essenek szét, de könnyen szét lehessen őket szedni. Az új játékszer időtállóságát bizonyítja az is, hogy a ma gyártott modellek is kompatibilisek a több mint 50 éve gyártott elemekkel. Christiansen a dán „Leg godt!”, azaz „Játssz jól!” kifejezésből kölcsönözte LEGO márkanevét. Már csak ez a tény is teljesen összhangban áll a modern pedagógiai szemlélettel, mely szerint a diák akkor sajátítja el igazán a lexikális tudást, ha maga is cselekvője a tanulási folyamatnak, nemcsak passzív szemlélője. Ezen a tanulmányi úton elsődlegesen mi is ezt tapasztaltuk meg, hiszen a meglátogatott létesítmények közül kettő, az igen borsos belépőjű LEGOLand és LEGOHouse, a termékek széleskörű kipróbálását tette lehetővé. LEGOLand lényegében egy vidámpark, ahol tematikus helyszíneken különböző LEGO installációk találhatók. Érthetőbben: például volt egy kísértetkastély, mely előtt óriási LEGO-ból készült pók állt. A kastélyban minden rémisztő dolog (szellem, bájtalt keverő boszorkány, pók stb.) szintén LEGO elemekből készült. Vagy egy mesterséges tavon lehetett csónakázni, melyen életnagyságú kalózkod, vitézek, hajótöröttek integettek szintén LEGO

elemekből. Ezzel szemben a LEGOHouseban több milliónyi építőelem várta az érdeklődőket különböző tematikus termekben. Az egyik kedvencem a StoryLab volt, melyben különböző miniatűr világok (sziget, kastély, városrész) voltak előre összerakva. Ehhez lehetett saját történetet kitalálni, apró figurákból megépíteni és az úgynevezett stop-motion technikával videóként rögzíteni. Egy előre megtervezett versenypályára lehetett autókat építeni, természetesen figyelembe véve a különböző erőhatásokat. És ami a legfantasztikusabb, minden rögzített képet, videót, adatot utólag le lehet tölteni a LEGOHouse honlapjáról.

4. Miért tanévkezdéskor és nem szünidőben került sor erre a látogatásra?

Ennek nagyon egyszerű oka van. A látogatás fő célja, mint már említettem, az International School of Billund nevű iskola látogatása volt, amit működés közben csak tanév alatt lehet megtenni. Erről az intézményről annyit kell tudni, hogy 2013-ban nyitotta meg kapuit 60 diákkal. Mára már 400 diákot számol. Küldetésének a játék általi tanulást tekinti, és mindent ennek rendel alá. Azonban ez nem azt jelenti, hogy nincs tananyag, nincs kötelezően elsajátítandó lexikális tudás. Nagyon is van, csak az a különbség, hogy minden diákbarát. Egy osztály legfentebb 12 diákból áll, és nincsenek szaktanárok, mint nálunk, hanem két pedagógus foglalkozik velük minden tanórán. Nemcsak a LEGO Education csomagokat használják, hanem barkácsolni tanulnak, 3D technológiás szkennert és nyomtatót kezelnek, miniatűröket készítenek. Minden nap kimennek a szabadba, ha esik, ha havaz. A szünetekben előre gyártott elemekből elkészíthetik a csúszdájukat vagy hintájukat. Csendes sarkokat alakítottak ki, hogy aki elvonulna olvasni, legyen ahol és amit. Egy tanóra 50 perces, de a végét nem csengő jelzi, hanem az osztályok egyszerűen átmennek egyik teremből a másikba, mindezt szinte teljes csendben a hangszigetelt falaknak köszönhetően.

5. Tanulságok? Mit lehet hasznosítani itthon a tapasztaltakból?

Mindez engem abban erősített meg, hogy egy diák elsődlegesen gyerek, és ennek megfelelően kell őt kezelni. Nem kell elvárni egy tanulótól sem, hogy akadémiai szintű diskurzust tartson bármiről is. Épp ellenkezőleg: játszani is engedni kell. A végső cél a diák teljes személyiségének a fejlesztése, ami olyan képességeket is magába foglal, amelyeket napjaink oktatási rendszere nem mér: ilyen az empátia, szociális készség, vagy akár a kritikai gondolkodás. A LEGO egy erre alkalmas, nagyon alaposan kidolgozott módszer a sok közül, amivel diákközpontúvá lehet tenni egy tanórát.

Köszönöm a beszélgetést.

Kérdezett: Kolbert Tünde

A 40 ÉVESEK KORTÁRS TALÁLKOZÓJÁRÓL

Szent Mihály havának utolsó hétfőjén tartották az 1979-ben születettek találkozójukat. Már jóval 11 óra előtt gyülekeztek a római-katolikus templom udvarán. Virágcsokorral köszöntötték az érkező pedagógusokat. Az izgalom látható volt nemcsak a szervezőkön, hanem a kortársak majd mindegyikén. A hálaadó szentmisét Ft. Márton József plébános úr tartotta, aki ez alkalommal is lenyűgözte a hallgatóságot prédikációjával, illetve köszöntőjével. Megjegyezte, hogy mérföldkő ez a 40-es év, hiszen számot kell, illetve lehet adni az eltelt négy évtized megvalósításáról, de kudarcairól, sikertelenségeiről is, hiszen ez is része életünknek. És vállalni kell azokat is. A mise végén

virágözönnel fogadták a hozzátartozók az ünnepeket. Az elmaradhatatlan csoportkép megőrzi az utókornak a résztvevőket. Mint mindig, most is volt, aki idegenből jött haza, és volt borszéki, aki nem tartotta fontosnak ezt a találkozást. Mindenkinek szívügye. A szentmisén is megemlékeztek az elhunyt Fazakas Csabikáról és két pedagógus kollégáról, akik a borszéki temetőben nyugszanak: Eigel Tibor és Dumitrescu Maria. A mise után lerótták kegyeletüket az elhunytak sírjainál is. Az ünnepi ebédre az Intim vendéglő éttermében került sor, ahol egy szépen díszített terem és asztalok várták az ünneplőket. A kortársak nevében a szervezők: Bordanciu Julianna és Kolozsi Emma-Rozália köszöntötték a megjelenteket. A pedagógusok nevében jómagam mondtam egy pár keresetlen mondatot. Finom ételek és italok kerültek terítékre bőséges mennyiségben. A hangulatról a Nagy duó gondoskodott: Nándi billentyűsként, Kati pedig énekesként lenyűgözte az ünneplő közösséget. Volt ének és tánc maratoni mennyiségben. Adott pillanatban fergeteges volt a hangulat. Látszott, hogy mindenki jól érzi magát. „Ajándék volt minden perc és óra” parafrázálva a sláger szövegét.

Köszönjük, hogy ránk is gondoltak és megtiszteltek azzal, hogy meghívtak erre a találkozóra, hogy részesei lehessünk az örömnepüknek. Szép gesztus és egyfajta elismerése a munkánknak. Köszönet érte.

Farkas Aladár

REGGELI LOS ANGELESBEN

Az alábbi történetnek szem-és fültanuja voltam. Véleményem szerint elgondolkodtató példázata, hogyan „működnek” az újelektű szenvedélybetegségek, függőségek.

Szimpatikus családot láttam vendégül: értelmiségi szülők, kiskamasz, tizenhároméves kislány. Egyik reggel hosszan tartó, keserves sírást hallottam a szobájukból. Most sem tudom megítélni, meddig tartott, de míg kénytelen voltam hallgatni, a legvadabb „magyarázatok” futottak át az agyamon. Nem fizikai fájdalom lehet az oka, akkor fájdalomcsillapítót kérnek vagy orvost hívnak. Nem is bántalmazhatták, nem olyan embereknek tűntek. Inkább olyan ember sírása volt, akit nagyon fájdalmas veszteség ért. Késő délután derült ki, mitől szenvedett a kislány: chat-es, a valóságban soha nem látott barátnőjével szeretett volna reggelizni, Los Angelesben! Mindezt az anyuka szabadkozva, mosolyogva mesélte el ... Engem pedig még most is kiráz a hideg, milyen veszélyes helyzetben van ez a gyerek, aki biztosan látott térképet, azt is tudhatta, hogy nagyon gyorsan közlekedő repülőknél vannak (azzal jöttek a spanyolországi Malagából Kolozsvárra, onnan bérelt autóval Borszékra), de nincsenek repülőszőnyegek, hogy egyet csettintve -pikk-pakk- ott legyenek, ahol akarok! Los Angelesben, az ő esetében. Nem tudott különbséget tenni a virtuális és a valóságos világ között. S hogy miért féltém őt és minden virtuális világba menekült gyereket? Hiszen akár valami

helyrehozhatatlan is történhet, ha éppen nincs mellette valaki, aki csillapítsa, őrizze. Naponta hallunk gyerekek és kamaszok öngyilkosságáról!

Még van egy történetem. Tizenhatéves, jólnevelt, kedves kamaszlány, nevezzük Marikának, aki a mértéktelen kütyühasználat áldozata. Sokat dolgozó, jólkereső értelmiségi szülők egyetlen gyermeke. Kitűnő tanuló volt, aki egyszer csak nem kezdett figyelni az iskolában, fáradt volt, különösen kezdett viselkedni. Romlottak a tanulmányi eredményei is. Első lépésben az iskolapszichológus foglalkozott vele, eredménytelenül. Beutalták a pszichiátriára, most is kezelés alatt áll. Az orvos tanácsára hozták csendes, nyugodt helyre, Borszékra. A szülők felismerték – elmondásuk szerint kicsit későn – a bajt és saját felelősségüket. Most mentik a menthetőt, egyetlen gyermeküket...

Kedves olvasó, kérdezheted, miért is mesélem ezeket a történeteket? Talán olvasva a fentieket, felfigyelsz, hogy iskolás gyermeked késő este, netán éjszaka még mindig az interneten lóg...Esetleg észreveszed, hogy születésnapokon fotóznak, megosztanak, szelfiznek, de nem beszélgetnek... Nem szeret focizni, színi, csak digitális játékokat játszik...Évés közben is félszemmel a kijelzőt lesi...És szerencsétlen, ha félnapig nélkülöznie kell a telefont.

Kolbert Tünde

BORSZÉKI TURIZMUS: TELÍTETT ÉS PÖRGŐS NYARUNK VOLT

A panziótulajdonosok szerint évről-évre egyre több turista látogat Borszékre. Amennyire örömteli a hír, annyira aggasztó is egyben, hiszen a sok pozitívum mellett jelentős hiányosságokkal is küszködik a fürdőtelep. A nyári turisztikai idény végeztével újfent annak próbáltunk utána járni, ki hogyan látja a turizmus helyzetét a fürdővárosban.

„Mindenkinek lényegesen jobb idénye volt, mint tavaly nyáron” – osztotta meg gondolatait Sárpátki Melánia. A panziótulajdonos, aki egyben a helyi Turisztikai Szövetség elnöki tisztségét is betölti, kiemelte, az általa működtetett vendéglátó egységben hozzávetőlegesen harmadával nőtt a turisták által eltöltött éjszakák száma. Meglátása szerint ez a trend érvényes a többi borszéki panziók zömére is. „Talán az egyik legnagyobb vonzerónk a földrajzi adottságunk” – fejtette ki Sárpátki, aki szerint ezzel együtt a vendégek felismerték azt is, hogy Borszékra a közeli látnivalókon túl a sóvidékre és a moldvai régióba is könnyen el lehet jutni, így több kirándulással tarkítják vakációjukat, akár a szállásadójuk szervezésében is. A vendéglátó hozzátette, a kirándulások szervezése során egyre többször kell szembesülniük azzal, hogy kevés az idegenvezető, és a meglévők is az idősebb korosztályhoz tartoznak már. „Nincsenek fiatalok, akik átvegyék ezt a szakmát, nem látják benne az érvényesülési lehetőséget. A helyi középiskolában hiába részesül több fiatal is turisztikai szakképzésben, nem igazán akarnak a szakmában dolgozni, legalábbis nem itthon” – nyomatékosított a panziótulajdonos. Meglátása szerint ez lenne az egyik legfontosabb feladat: a borszéki fiataloknak vonzóvá tenni a helyi vendéglátást. Ám ez egy hosszas és következetes munka eredménye lehet csak.

Nincs mese, a szállásadóknak is fejleszteniük kell

Telített és pörgős nyarunk volt – ez már Fazakas Annamáriától, egy helyi panzió ügyvezetője részéről hangzott

el. Elmondta, az ő esetükben is mintegy harmadával nőtt a vendégéjszakák száma a tavaly nyárhoz képest. És ami még érdekesebb, a fürdővárosban az általános tapasztalat az, hogy míg a múlt év nyarán a turisták mintegy hatvan százaléka külföldi volt, idénre ez az arány megváltozott: a Borszékra érkezők majdnem kétharmada belföldi. „Ez a tendencia természetesen a kormány által kiadott vakációs jegyeknek tulajdonítható. Bátran kijelenthetjük, az egyik legfelkapottabb fürdőtelepülése vagyunk az országnak” – jelentette ki az ügyvezető. Majd gyorsan hozzátette, a sok pozitívum mellett, ami a településre vonzza a turistát, számos olyan hiányossággal is szembesülni kell, ami hosszú távon jelentős kockázatot jelent. Az ügyvezető szerint nincs elég szálláshely, kevés az étkezési lehetőség, nincs elég programkínálat, ami hosszabb időre lekötne az idelátogató turistákat, illetve jelentős a munkaerőhiány is. „Mindez elég nagy problémát jelent, és nem feltétlenül az önkormányzat dolga a megoldás keresése. Minden menedzsernek meg kell értenie, befektetés nélkül már nem lehet hosszú távra tervezni” – hangsúlyozta Fazakas. Hozzátette, az ősz folyamán mindenképpen tárgyalóasztalhoz kell ülnie a borszéki turizmusban érintett feleknek, és megoldásokat kell keresni a felmerülő problémákra.

Szélesíteni kell a kínálatot

„Tapasztalataink szerint a Borszéken eltöltött éjszakák száma jelentősen növekedett, viszont ezt nehéz statisztikai adatokkal alátámasztani” – jelentette ki Mik József. A polgármester szerint, habár kevésnek számít, nem feltétlenül az alig több mint 700 szálláshely jelenti a legnagyobb gondot a településen. „Nincsenek többletszolgáltatások, nincsenek éttermek, nincsenek magánberuházások, kevés a civil szférából érkező kezdeményezés. A turisztikai szolgáltatások zömét az önkormányzat biztosítja, ez pedig nem feltétlenül jó irány” – fogalmazott az elöljáró. Kiemelte, a polgármesteri hivatal sípályát és hamarosan bobbpályát működtet, fürdőt tart fenn és kezelőbázist épít. Ugyanakkor az önkormányzat szélesítené úgy a nyári, mint a téli kínálatot: kalandparkot, korcsolyapályát létesítené, hópánkó pályát építené. Mindezek mellett gondot fordítanak arra is, hogy a közterületek egész évben megfelelő állapotban legyenek. Utóbbi jelentős összegeket emészt fel a város kasszájából, hiszen nagy kiterjedésű területekről van szó. „Úgy gondolom, itt az ideje az együtt gondolkodásnak, annak, hogy a panziósok is határozottabban lépjenek a fejlesztések irányába” – jelentette ki a városvezető.

Szerző: Rédei Botond

TÖBB MINT 30 GYERMEK A SZOBRÁSZAT KÖRÖN

fotó: Móga Attila

Iskolánkban több mint 30 gyermek tette le jelentkezését valamilyen képzőművészeti tevékenységre a 2019-2020-as tanévben. Októbertől kezdődően a gyermekek két szobrászat és egy rajzcsoporthoz lesznek beosztva. A mintázás a gyermekek alkotóképességét, térátérképét, formaérzékét fejleszti, a rajz szintén – és nem utolsósorban személyiségfejlesztő szerepük is van. Az időtartam, heti rendszerességgel 2 óra. A tanítás ingyenes, a csíkszeredai Tanulók Házának maroshévízi fiókja biztosítja. Az agyagozó csoportoknak a Zimmethausen Szaklíceum, a rajzcsoporthoz a Városi Könyvtár ad otthont.

Móga Attila tanár

ZIMMETHAUSEN SZAKLÍCEUM - TERMÉSZETBARÁT ISKOLA

A Román Madártani Egyesület igazolja, hogy a borszéki Szaklíceum "Természetbarát Iskola" kitüntetését kapott 2019 szeptemberében. A 2018-2019-es tanévben a borszéki iskola regisztrált a programban és több tevékenységet kellett végrehajtania. Ez a projekt 2018 novemberétől 2019 májusáig tartott, és a jelentési űrlap benyújtását követően szeptemberben átadták a "Természetbarát Iskola" program elismeréseként kiállított táblát.

A tanárok irányítása mellett, a diákok

több tevékenységben vettek részt:

1. Novembertől áprilisig a diákok téli madáretetést végeztek, olajos magvakkal, növényi táplálékkal és állati zsíradékkal táplálták a madarakat, a vakáció ideje alatt is.

2. A folyosón levő ablakok felületeire ragadozómadár sziluettet ragasztottak, hogy a madarak ne repüljenek az ablaknak.

3. A tanulók részt vettek a fajok online vetélkedőjén, a fajok felismerésén.

4. Működőket készítettek és az élőlények számára barátságos fákat ültettek.

5. Különböző madárnapi tevékenységeken vettek részt.

Gratulálunk mindazoknak, akik részt vettek ebben a tevékenységben! További sok sikert kívánunk és őrizzük meg a Természetbarát Iskola címet a következő években.

Cotrigășanu Cristina

JÁTÉK

Az augusztusi számban megjelent feladvány megoldása:

1-Vxh2+!!
2-Kxh2-Hg4+
3-Kg1-Hh3+
4-Kf1-Hh2#

Megoldás: Voda Costel

Új feladvány

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot majd a megoldást küldjék a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

A fehér lép és nyer!

Anyakönyvi hírek

Születés	Tănase Bogdan Szilveszter	2019.08.21
	Blaga Alina Nicoleta	2019.08.24
	Szőcs Lénárd	2019.08.23
	Péterffy Mátyás Kund	2019.09.24
Esküvő	Vild Attila és Crușit Luminița	2019.09.07
Elhalálozás	Ambrus Agneta	1931.04.22 - 2019.09.11
	Bajkó Martin	1939.06.05 - 2019.09.25
	Várad Terezia	1938.01.09 - 2019.09.27

BORSZÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Str. Carpați, nr. 6/A

ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Kolbert Tünde

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Mihály Emese, Pethő Csongor, Kovács Júlia, Ferenczy József, Fazakas Emese, Móga Renáta
Számítógépes szerkesztés: Móga Attila, ARTMOBIL Group - Borszék
Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós